

شناسایی و بررسی ارکان و عوامل مورد نیاز در مدیریت پروژه‌های عمرانی

مهندس محمدرضا فرشیدنژاد مدیّر واحد ارتباط با مراکز و انجمنهای علمی وزارت راه و ترابری
مهندس زهرا گواشیری کارشناس پژوهشی بخش زیرساختهای پژوهشکده حمل و نقل

چکیده

هر ساله بخش قابل توجهی از بودجه کشور صرف تکمیل پروژه‌های عمرانی شده و علی‌رغم اراده مجریان بر تسریع در روند ساخت و تکمیل پروژه‌های عمرانی، متأسفانه شاهد تغییر در مراحل مختلف مطالعاتی، طراحی و ساخت پروژه‌های عمرانی و نیز کیفیت پایین در پروژه‌های عمرانی خاتمه یافته می‌باشیم؛ بطوریکه سن متوسط مطالعه و اجرای پروژه‌های عمرانی در کشور بیش از نه سال می‌باشد. توجه به ارکان و مسئولیتهای مورد نیاز در پروژه‌های عمرانی می‌تواند در هماهنگ‌سازی و ایجاد تعادل در مراحل مختلف پروژه‌های عمرانی و عوامل دست‌اندرکار اینگونه پروژه‌ها موثر باشد. فقدان توجه به ارکان و عوامل مورد نیاز در پروژه‌ها، معضلاتی نظیر افزایش زمان و هزینه تکمیل اینگونه پروژه‌ها را به همراه دارد؛ بطوریکه براساس آمار سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور متوسط زمان راه‌اندازی طرحهای ملی و سرمایه‌بر، در حال حاضر نه سال است و ۵۴ درصد از طرحهای عمرانی دارای مشکلات اساسی در مرحله طراحی بوده، ۲۷ درصد از آنها ناقص اجرا شده و ۲۸ درصد در مرحله بهره‌برداری دارای مشکل هستند. در این مقاله سعی بر آن است تا ارکان و عوامل مورد نیاز در مدیریت پروژه‌های عمرانی شناسایی و مورد بررسی قرار گیرند.

واژه‌های کلیدی: مدیریت پروژه/کیفیت/هماهنگ‌سازی/ساخت/بودجه/پروژه‌های عمرانی

مقدمه:

علی‌رغم انجام پروژه‌های عمرانی و صنعتی در بخشهای مختلف کشور نظیر حمل و نقل، صنایع، نفت و گاز، پتروشیمی، توسعه منابع آب و نیرو، مسکن و شهرسازی، عمران روستایی و ... تاکنون ارکان اصلی پروژه‌ها به درستی شناخته نشده است. عدم آگاهی کارفرمایان و مجریان پروژه‌های عمرانی و صنعتی به مسئولیتهای و ارکان اصلی در پروژه‌ها ضمن طولانی نمودن زمان مطالعه و اجرای پروژه‌ها، موجب افزایش هزینه‌های جانبی پروژه نیز شده و این امر باعث غیر اقتصادی شدن طرح می‌گردد.^[۱] دراین